

Akademický senát

Zápis č. 174

ze zasedání konaného dne 30. června od 10:00 h v zasedací místnosti u děkanátu (2.11)

Přítomni:

- doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.
- Mgr. Otto Eibl, Ph.D.
- Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.
- Mgr. Eva Šlesingerová, Ph.D. (pozdní příchod)
- Mgr. Vít Borčany
- Bc. Žaneta Vencurová
- Mgr. Martin Černý

Omluveni:

- Bc. Kristýna Schneiderová
- Mgr. Jan Skalík
- Mgr. Hubert Smekal, M.A., Ph.D.
- Mgr. et Mgr. Oldřich Krpec, Ph.D.

Hosté:

- doc. PhDr. Břetislav Dančák, Ph.D.
- doc. PhDr. Roman Chytilík, Ph.D.

Program jednání:

- 1) Projednání Směrnice FSS č. xx/2016: *Jazyková příprava na FSS*
- 2) Projednání Směrnice FSS č. xx/2016: *O přijímacích zkouškách pro cizince do bc. programů akreditovaných v českém jazyce*
- 3) Projednání podmínek přijímacích řízení na FSS MU v akademickém roce 2016/2017
- 4) Různé

Program byl schválen (7 pro, 0 proti, 0 se zdržel).

Průběh jednání:

1) Projednání Směrnice FSS č. xx/2016: Jazyková příprava na FSS

Chytilék: Směrnice má dva cíle:

- a) jasnější vymezení pozice Centra jazykového vzdělávání (dále CJV) na FSS. Směrnice vymezuje pro pracoviště práva i povinnosti (kontrola znalostí studentů i vytváření podmínek, aby studenti mohli povinnosti plnit; to se děje skrze nabídku kurzů). Současně směrnice obsahuje povinnost zveřejnit podmínky pro uznávání jazykových certifikátů a zkoušek z jiných fakult MU.
- b) Upravit požadavky na minimální jazykovou kompetenci v jednotlivých formách studia. Změna je pouze v NMgr. studiu, kde dochází k úpravě – od studentů bude nově vyžadována znalost angličtiny na úrovni C1. Tato úroveň nebude požadována po kombinovaných studentech (zůstává úroveň B2), což není z hlediska univerzitních pravidel žádný problém. Požadavek na úroveň C1 není nikterak neobvyklý, srovnatelné fakulty C1 běžně požadují (ESF, FSV).

Šlesingerová: C1 je ideál, nicméně realita ukazuje, že znalosti jsou úplně jinde. Lidé přicházející z jiného prostředí než z FSS mnohdy ani nepracují s anglickými zdroji.

Dančák: Součástí opatření je i posílení výuky jazyků na FSS. Zde dochází ke změně paradigmatu – už nepředpokládáme, že se studenti jazyk naučí jinde.

Chytilék: CJV je připravené – jak rozsahem kurzů, tak jejich kapacitou. Studenti (i magisterští) si navíc můžou zapisovat kurzy úrovně B2 (jako C kredity) – pokud se na C1 nebudou cítit, mohou nejprve projít B2 kurzy. Nabídka kurzů je bohatá, je mezi nimi i řada oborových kurzů.

Lacinová: Je otázka, jestli za dva roky mgr studia lze potřebné kurzy stihnout. Není důležitější, aby studenti byli schopní porozumět? Ti, kteří nesměřují do akademického prostředí C1 nemusí potřebovat a přílišné zaměření na jazyk jim takřkajíc může zlomit vaz.

Borčany: Hodně studentů si stěžuje na nedostatečnou jazykovou přípravu na FSS.

Šlesingerová: To je trochu něco jiného. Rozlišujme mezi minimální jazykovou kompetencí a nabídkou jazykových kurzů. Ty dříve nebyly, teď mají být.

Dančák: Chápu, že jazyková příprava je náročná, nicméně stále vnímám FSS v kontextu kvalitních škol, skandinávských států, států beneluxu. Jsme nejlepší v celé zemi v kontextu sociálních věd a nedosahujeme výborných výsledků z hlediska jazyků. Cesta ke zlepšení situace je na jedné straně donucení a podpora – obojí nyní děláme.

Chytilék: Např. ESF zavedla vyšší úroveň jazyka jako benefit pro studenty.

Ježek: Úroveň B2 umožňuje plynulou komunikaci i na odborná témata. Na úrovni C1 už člověk oceňuje jazykové nuance, např. v umělecké oblasti. Samozřejmě jde o benefity, nicméně nepovažují to kritické pro zvládnutí studia.

Chytilék: Zachovat B2 na magisterském stupni by studium nikam neposouvalo. Na bakalářském stupni došlo k rozšíření nabídky jazykových kurzů, studium odborné angličtiny je na vynikající úrovni (stav za poslední dva roky). Naším cílem je podobný model replikovat i na magisterské úrovni.

Dančák: Náročnost by měla stoupat. Kdo se rozhodne pro mgr studium má vyšší ambice, proto i my na něj máme vyšší nároky.

Eibl: Podívejme se na to optikou absolventů a trhu práce (tak jako to bylo u argumentu s kombinovanými studenty), jako se to děje v jiných oblastech. Skutečně trh práce považuje C1? Navíc se domnívám, že tato úroveň může některé potenciální studenty odradit. Nebylo by možné nabídnout možnost, nikoliv povinnost dosáhnout úrovně C1 (a zachovat B2)?

Dančák: Dlouho trvala změna paradigmatu, že fakulta má pečovat o jazykovou úroveň studentů. Když se to stane povinností, je legitimní na přípravu požadovat více prostředků. Proto může být problém mít to nepovinné – v takovém případě ne všichni možnost využijí.

Chytilék: Není udržitelné srovnání kombinovaných studentů (sociální práce), kteří pracují na úřadech (práce) a mluví většinou česky a nově potřebují magisterský titul se studenty, kteří se chtějí ucházet o práci v zahraničí či zahraničních firmách.

Lacinová: Z hlediska profesní přípravy máme jako psychologové spoustu oblastí, kde B2 je naprosto dostačující.

Ježek: Řeč je o minimálním rámci. Nebylo by možné vyjít CJV vstříc v plánování a alokaci zdrojů tím, že třeba nastupující PhD studenti, musí mít C1 (a tedy mgr. studium chápat jako profesní přípravu). Navíc by lepší vyargumentovat, proč je to třeba zavést centrálně a nenechat katedrám volnost.

Dančák: FSS je na rozdíl od jiných pracovišť MU celkem homogenní těleso. Udržujeme si soudržnost, což nám umožnilo se dohodnout na dalším směřování. Jazyková připravenost není oborová záležitost, patří to k dobré přípravě absolventa sociálněvědní fakulty – proto centrálně.

Debata směřuje k tomu, jestli nejsme moc nároční, ale není to naopak? Pokud chceme patřit do elitního klubu škol a rezignujeme na jednu důležitou část – neztrácíme tím na

našem kreditu? A co se týče studentů přicházejících z jiných škol – pokud ta škola byla lehčí a nevybavila je dostatečně, je jasné, že to musí dohnat.

Černý: I magisterským studentům jsou tedy nabízeny kurzy s nižší úrovní? Např. B1?

Chytilék: Nepovinně mají studenti možnost absolvovat kurzy s nižší úrovní, nicméně B1 pro magistry nabízená zřejmě nebude.

Černý: V rámci bc studia se uznává jazyk dle výběru studentů – ti, kteří nemají angličtinu budou muset na magistru začít úplně od začátku.

Chytilék: Nezapomínejme, že i nyní mají studenti povinnost absolvovat předmět vyučovaný v angličtině. Takže úplně neznalí být nemohou. Navíc o jiné jazyky je poměrně malý zájem (poměr mezi angličtinou a druhými jazyky je asi 1:10)

Borčany: Zaměstnavatelé si stěžují na úroveň angličtiny absolventů. Strategicky by bylo dobré pro trh práce nabízet kvalitnější absolventy. Považuji za dobré, aby absolventi nějakou jazykovou přípravu dostali.

Lacinová: Bylo by dobré zpropagovat i to, co se děje už nyní. A říct, že v daných kurzech jsou prvky C1. Mluvit o komplexní C1 úrovni je neadekvátní. Pokud by šlo skutečně o oborovou angličtinu a ne vykonání celkové zkoušky na úrovni C1, pak by to bylo v pořádku.

Chytilék: Ano, C1 dosáhnou buď mluvením nebo psaním. Nebude se po nich ale chtít, aby to dosáhli v obojím, budou si moct vybrat.

Borčany: Nebojme se, někdy reálné požadavky na ukončení kurzu neodpovídají obsahu (a slibované úrovni).

Ježek: Vyučující takového kurzu zaslouží důtku – absolvent kurzu má papírově B2 a přitom nemá nic. Pokud chceme, aby studenti uměli B2, necht' kurzy odpovídají dané úrovni.

Eibl: Bylo by tedy dobré definovat, co vlastně C1 a B2 je. Zatím se bavíme o abstraktních pojmech, které nutně neodráží očividně ani existující kurzy.

Šlesingerová: Proč nejít cestou cambridgeských zkoušek?

Dančák: Ty může provádět jen autorizované pracoviště. CJV zná můj záměr, aby studenti mohli navštěvovat přípravné placené kurzy. Zde by to mohlo být levnější a fakulta by finančně podpořila studenty, kteří cambridgeské zkoušky absolvují – část peněz za přípravu by dostali zpátky.

Uvědomme si, že nechceme nic extra – chceme pouze jeden jazyk, ne dva, jak bylo běžné třeba za první republiky

Chytilék: Ovládat druhý jazyk je součástí dlouhodobého záměru MU, my ho v tuto chvíli ale neřešíme.

Ježek: Proč ne začít budovat znalosti odspoda – tedy povinná angličtina (B2) pro bakaláře. Angličtina pak přichází sama od sebe, není nutné tolik anglických kurzů. A nabídl bych možnost získat C1 na obou úrovních. Pro mě je palčivější nedostatek u bakalářů než rozdíl mezi magistrem a bakalářem.

Chytilék: Pokud zrušíme možnost si vybrat na bakalářské úrovni jazyk, popř. zrušit povinnost jiného jazyka než angličtiny, vyučující ostatních jazycích by zřejmě museli z univerzity odejít.

Dančák: Současný stav může vést k tomu, že budeme mít absolventy se dvěma jazyky na dobré úrovni – což by bylo ideální.

Borčány: Pokud se rozhodneme zůstat na B2 i na magisterském stupni, vyšleme špatný signál k veřejnosti, že se nemáme chuť rozvíjet. Měli bychom využít toho, že fakulta se chce rozvíjet a má podporu vedení.

Chytilék: Kurzy CJV na úrovni C1 už jsou připravené, pokud se směrnice nepřijme, budou uloženy k ledu.

Dančák: Přípravy byly nastartovány i na základě konsensu mezi vedoucími kateder, se kterými o tomto běžela debata.

Šlesingerová: Dokáže naše fakulta garantovat C1 na úrovni cambridgeských zkoušek?

Dančák: Pokud se něco bude jmenovat C1, bude obsah odpovídat. To bude garantovat CJV.

(4 pro, 3 proti, 0 se zdržel).

AS FSS MU projednal a schválil Směrnici FSS č. xx/2016: Jazyková příprava na FSS.

2) Projednáání Směrnice FSS č. xx/2016: O přijímacích zkouškách pro cizince do bc. programů akreditovaných v českém jazyce

Chytilék: Dochází k malým úpravám: Ve stávající směrnici bylo napsáno, že se touto procedurou přijímá 10 % studentů, což mohlo být problematické a diskriminační. Výklad byl vždycky „maximálně“ 10 % a reálné počty se tomuto číslu neblížily.

Tito studenti navíc mohou absolvovat oba typy přijímacího řízení (SCIO i speciální pro cizince). Speciální zkouška je o mírnější alternativu ke SCIO (testují se jen základy společenských věd), kde je nutná výborná znalost češtiny. Stále jsou uchazeči povinni předložit certifikát o znalosti českého jazyka na úrovni B2 (který je vydaný institucí s certifikací ALTE).

Dančák: Zároveň směrnice vylučuje studenty, kteří mají cizí státní příslušnost a v ČR třeba absolvovali SŠ. Ti musí absolvovat SCIO. Tuto směrnici cítím hodnotově, normativně – jako výraz podpory uchazečům ze států, kde vzdělávací proces nemusí být tak kvalitní (Ukrajina, Bělorusko, Kazachstán a Rusko).

Ježek: Nejsem si jistý, jestli písemná zkouška všechny talenty prokáže – není lepší zvažovat portfolio dosavadních výsledků, motivační dopis, nebo něco podobného... Samotná písemná zkouška může být část. Striktním stanovení písemné zkoušky si možná zavíráme dveře k přijetí zajímavých uchazečů. Cílem zkoušky nemá být prověřit znalosti (jako je tomu teď), ale prověřit předpoklady ke studiu.

Chytilék: Souhlasím, ale narážíme trochu na obavy vedoucích kateder. Trvali na tom, že chtějí zachovat alespoň nějakou kontrolu nad znalostmi (trvali na oborových testech). Do budoucna se pokusím motivační dopis předjednat – je dobré, abychom věděli, kdo ten člověk, který se k nám hlásí, vlastně je.

Znění směrnice můžeme pozměnit: *Zkouška má jednu nebo více částí, z nichž jedna je vždy písemná.*

Borčany: Bylo by dobré někde vypsát aktuální požadavky na všechny části dané zkoušky (např. na web).

(7 pro, 0 proti, 0 se zdržel).

AS FSS MU projednal a schválil Směrnici FSS č. xx/2016: O přijímacích zkouškách pro cizince do bc. programů akreditovaných v českém jazyce

3) Projednáání podmínek přijímacích řízení na FSS MU v akademickém roce 2016/2017

Chytilék: Přejdu rovnou k zaslaným otázkám. Letos počet přihlášek klesl asi o 2 % (jedno z nejnižších čísel na MU). Myslím, že se na tom podepsala možnost volby mezi testy (OSP vs. TSP). TSP byla sice minoritní, ale využilo ji kolem 40 % uchazečů. Osvědčilo se i zrychlení přijímacího řízení do bc. studia (už máme i po zápisech). Po zápisech a oznámení náhradních zápisů máme více studentů než loni po dobírání.

Otázka na srovnatelnost OSP a TSP: SCIO se nad srovnatelností zamýšlí a konstatuje korelaci výsledků mezi studenty, kteří v podobném období dělali oba testy (0,8), je vyšší než korelace se ZSV. Přepočítání TSP a OSP je skutečně kritická věc; letos byl 1:1, samo SCIO ale tvrdí, že s tím jsou problémy (percentily mají sice stejnou střední hodnoty, ale TSP má větší rozptyl – testu OSP se účastní víc špičkových studentů a podprůměrných studentů. Nabízí se možnost přepočítávat hodnoty nějakou lomenou funkcí. Otázka ale je, nakolik je problém reálný – jde o uchazeče úplně nahoře či úplně dole – jedni jsou tak jako tak přijatí a druzí zase nejsou.

Borčany: Už nyní je to celkem komplikované, po přepočtu se může stát, že uchazeči rezignují na přihlášky, protože pro ně bude přepočítání příliš složité a matoucí.

Ježek: Procedura je to jednoduchá a transparentní – TSP hodnoty se převedou na OSP.

Chytilék: Student ale nemusí dělat TSP jen na naší fakultu a po přepočtu bude mít různé skóre na různých fakultách.

Ježek: Řekněme, že používáme škálu OSP perspektivu. Korelace mezi dvěma testy SCIO dva dny po sobě je 0,8 – nevěřím, že test, který nekoreluje sám se sebou, koreluje s nějakým jiným více než 0,8.

Scio test může člověk navíc absolvovat vícekrát, čímž roste pravděpodobnost lepšího výsledku (i matematická). Toto je třeba buď vyhlásit dopředu, nebo u SCIO akceptovat pouze první termín.

Chytilék: Nebo můžeme OSP úplně opustit. Základní princip našeho přijímacího řízení je flexibilita.

Ježek: Základním principem má být férovost.

Chytilék: Daná procedura není neférová. U TSP musíte jít v jeden den, i když je vám špatně. Na OSP zaplatíte druhý termín, kde se máte (podle modelu a simulace) zlepšit, ale je vám špatně a nevylepšíte se. Nikoho nezajímá ani jedna situace – kde je tedy férovost?

Ježek: Na olympiádě také nepřipustíme, aby běžec běžel ještě jednou.

Dančák: Sportovec na to trénuje 4 roky. Když trénuje víc, jeho výsledek bude lepší. Férovost je v tom, kolik času dám přípravě, tím lepší bude výsledek. Někomu nevyhovuje písemný test, jinému ano – absolutní férovost je nedosažitelná.

Ježek: To není otázka přípravy, ale srovnání dvou různých testů. A faktem je, že jeden test umožňuje opakování. Výsledky obou testů jsou zásadně nesrovnatelné. Proti OSP a SCIO nejsem. Jedno řešení – upustit od TSP, popř. si vyžádat data od SCIA a TSP a nalinkovat je.

Dančák: Máme limity na počet přijatých, hranici máme stanovenou na 120. percentilu. Stále si více vybíráme. Čeho dosáhneme, pokud to více zpřesníme měření – nebudeme mít ani víc studentů ani uchazečů.

Ježek: Počet by byl stejný, ale pokud přistoupíme na první zkoušku OSP i TSP, můžeme percentilům věřit. Nyní, kdy test je opakovaný, percentil jako statistika ztrácí význam.

Na druhou stranu – když člověk absolvuje test vícekrát, roste reliabilita měření – což je dobré.

Dančák: My ani nevíme, kolik lidí opakovaných termínů využívá – nikde není dáno, že musí využít možnost opakovat.

Ježek: Je váha ZSV a studijního potenciálu fixní, nebo může být pro různé studijní programy různé?

Chytilík: Současný poměr byl nastavený na základě Kreidlovy analýzy, která mluví o slabé korelaci mezi OSP a průběžnými studijními výsledky. I na dalších fakultách se diskutuje, že oborové testy lépe predikují, jak bude student procházet studiem. Proto je to u nás 6:4. Pro fakultu poměr nemusí být navždy fixní, ale pro jednotlivé obory by nebylo dobré, aby všichni měli jiné požadavky. Navíc problém s dvouoborovými kombinacemi. Pro jedno a dvouoborová studia by nebylo dobré, aby čísla byla různá. Nebráním se ale diskusi o poměru 6:4.

A obecná poznámka na závěr diskuse: Pozitivní zpráva pro přijímací řízení – poplatek u prvních termínů SCIO by mohl ještě dále klesnout. Reakce SCIO na naši akci s vrácením 50,- snížilo SCIO samo o dalších 50 korun první ZSV. Poplatek je letos 300 korun. V tomto poplatku je zahrnuto už TSP a uchazeč tak musí zaplatit už pouze ZSV první termín za 250 korun. A jeden termín ZSV ještě přibyl – je jich tedy pět, které uznáváme.

Borčany: Když víme, že počet přihlášek ve variantách OSP-ZSV a TSP-ZSV byl přibližně 6:4, bylo by vhodné zjistit i jaký byl poměr přijatých a zapsaných uchazečů jednotlivých variant.

Chytilék: Tyto údaje můžeme získat.

(6 pro, 1 proti, 0 se zdržel).

ASS FSS MU projednal a schválil podmínky přijímacích řízení na FSS MU v akademickém roce 2016/2017

4) Různé

a) Diskuse o výši poplatku za studium v cizím jazyce (PhD.)

Podnět byl posunut na další zasedání vzhledem k nepřítomnosti navrhovatele Smekala.

b) Nedostatek informací pro partnerská města

Borčany: Dle mých informací není dostatek podkladů od fakulty (na úrovni města Brna), které by se předávaly partnerským městům např. ohledně přijímacího řízení.

Dančák: Je tam univerzitní kontakt, není problém je vybavit novými informacemi

Další zasedání ASS FSS proběhne na přelomu září a října 2016.

doc. Mgr. Lenka Lacinová, Ph.D.	Mgr. Otto Eibl, Ph.D.	Mgr. Vít Borčany
předsedkyně senátu	místopředseda senátu	místopředseda senátu

Zapsal: Eibl